

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Маргарита Михайлова Кътева – Врабчева, дм,

Началник на Клиника по хирургия на ръка и реконструктивна хирургия към УМБАЛ
„Софиямед” – гр. София, член на Научно жури, съгласно Заповед № Р - 637/ 25.02.2025

Относно: провеждане на конкурс за заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ” в област на висшето образование: 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. медицина и научна специалност „Ортопедия и травматология“ към Катедра по Ортопедия и травматология, за нуждите на Клиника по ортопедия и травматология на УМБАЛ „Г.Странски” ЕАД – Плевен, конкурс обявен в ДВ, бр.8 от 28 януария, 2025 г.

Съгласно решение от първо заседание на научното жури съм определена за изготвяне на рецензия.

В конкурса са допуснати двама кандидати за две места: д-р Емил Борисов Симеонов, дм и д-р Манчо Ковачев, дм.

Материалите по конкурса ми бяха предоставени в законоустановения срок, като комплектът документи е подреден правилно и е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет – гр. Плевен.

Нямам конфликт на интереси и не съм установила данни за плагиатство.

Настоящата рецензия се отнася до д-р Манчо Вихров Ковачев, дм

I. Биографични данни

Към настоящия момент Д-р Манчо Ковачев заема длъжността „главен асистент” към Катедра по Ортопедия и травматология на МУ – гр. Плевен. Специалност по „Ортопедия и травматология” придобива през 2014 г. По данни от регистъра на НАЦИД, той е защитил дисертационен труд през 2016 г. на тема Микрохирургия на периферните нерви. От предоставената автобиография не става ясно какви допълнителни квалификационни курсове е преминал кандидата. Не са посочени и членства в съсловни организации.

II. Научно-изследователска дейност

В конкурса д-р Ковачев участва с една монография по показател В3 на тема „Ортопедични аспекти на остеопорозата”, друга монография, която не сеточкува по същия показател за хабилитационен труд на тема „Вторична профилактика на остеопорозните фрактури”, по показатели Г 6,7 и 8 кандидатът представя една книга публикувана на базата на дисертационен труд, десет статии публикувани в реферирани в световните бази данни на Scopus и Web of Science и дванайсет статии отпечатани в издания реферирани в НРС. Цитиранията на кандидата според официалната справка от Медицинската библиотека към МУ –гр. Плевен са 6 чуждестранни и 5 в български източници. По отношение на IF сред документите на кандидата няма налична официална справка. Според посочените в таблицата за покриване на научно-метричните критерии издания кандидатът подава две списания с IF: Journal of IMAB и Orthopedic Reviews, съответно със стойности 0,1 и 2,1 за годините на неговите публикации.

Научните интереси на д-р Ковачев се развиват в следните области на ортопедията и травматологията: микрохирургия на периферните нерви, остеопороза и костни структури, реконструктивна хирургия, ендопротезиране на големи стави. Разпределението по трудове е следното:

10 публикации в реферирани и индексирани издания	Първи автор	Съавтор
	2	8
12 публикации в нереферирани издания	3	9
От приложените 27 заглавия, публикувани в 11 периодични издания 6 са регистрирани в Scopus и/или Web of Science.		
От приложените 11 цитата: 6 са в чуждестранни източници, 5 в български източници.		
Приложени са 2 монографии		
1 книга на база тематиката за дисертационния труд.		
1 ръководство и 1 учебен филм.		
Участие в 2 научноизследователски проекта и 5 научни форума.		

Микрохирургията на периферните нерви	Г6, Г8.1,Г8,6,
Научен принос в областта на остеопорозата	В3, Г7.3, Г7.5, Г8.7,Г8.8Г8.9,Г8.11Г8.12
Реконструктивна хирургия	Г7.2, Г7.6,Г7.7,Г7.9,Г8.2,Г8.4,Г8.5,
Ендопротезиране на големи стави	Г7.1,Г7.8,Г7.10,Г8.3,

В посочените трудове се открива описание на възможности за микрохирургичен достъп при възстановяване на нервните лезии с посочени оперативни интервенции на най-често увредените периферни нерви - н.медианус, н. улнарис, н.радиалис, както и комбинациите им. Прави се актуализиране на съществуващата информация върху установяването на патогенетичните промени и възможностите на специализираната микрохирургия за лечение на периферната нервна увреда. Проследени са анатомичните особености на най-често засяганите структури- видове и степенни увреди, както и методите, способите за възстановяване. Кандидатът доказва чрез научната си кои методи на изследване дават предимство пред традиционните подходи и как това се отразява на възстановяването на пациентите. Направените изводи, касаещи взаимовръзката между теоритичните знания и хирургичният опит на кандидата са важни с практическия си принос и интердисциплинарния подход.

В монографичния труд подлежащ на рецензия по показател В3 са обхванати заболяването остеопороза и нейният водещ симптом- костните фрактури. Представени са същността на ортопедичните аспекти на заболяването и ролята на ортопедията. Основен принос заемат хирургичните методи за повлияване на остеопорозата като цялостен подход в ортопедичната практика. Изяснени са основни въпроси във връзка със същността , основните направления и методи за превенция и лечени на заболяването. Сред приносите на кандидата в тази област е и неговото участие в най-голямото епидемиологично изследване в България досега за разпространението на ниска КМП чрез DXA сканиране на аксиални места за 12 478 субекта. Общото разпространение на ниска BMD в лумбалния гръбнак е 65,2%, а в шийката на бедрената кост, разпространението е 64,8%. Общата честота на остеопороза в лумбалния гръбначен стълб е 27,7%, а в шийката на бедрената кост е 12,6%, което е по-ниско от стойностите, отчетени в предишни публикувани български проучвания.

Втората монография, която се точкува по показател Г5 също има за тема ортопедичните аспекти на остеопорозата. Тя е написана на 100 стр., включващи съдържанието и рецензиите. Важно място се отделя на профилактиката и комплексната грижа за

пациентите. Авторът посочва и необходимостта на специално съществуващи служби, които да проследяват пациентите, страдащи от този вид патология.

Като приносен труд на автора може да се отбележи прилагането на изследвания с двойноенергийна рентгенова абсорбциометрия (DXA) при оценката на костната минерална плътност (КМП) в различни зони е основният диагностичен метод за дефиниране на остеопорозата. Постоянното развитие на DXA техниката позволява прецизирането на оперативните възможности и повишаните качеството на ендопротезирането.

За принос в реконструктивната хирургия може да се изведе описаните случаи на различните и костни дефекти от травматично и тумурно естество като примостяващи дефекти на диафизите на дългите тръбести кости. При тумурна инвазия в публикациите са дадени методите от локален кюртаж и пломбаж до адекватна „en block” резекция на ангажираният сегмент и запазване с мегаконструкции за ендопротеза-органосъхраняващи операции. Използването на индивидуални мега протези с цел бързото възстановяване и ресоциализация на болните също присъства. С голямо значение е представеният рядък случай на фибросарком на дистална бедрена кост. Касае се за 45-годишен пациент с оплаквания от лека болка и подуване в дясната колянна става в продължение на приблизително 6 месеца. След образна оценка е извършена биопсия; във втория етап е извършена последваща резекция на 16 см от дисталната бедрена кост и заместването ѝ с туморна ендопротеза. Три месеца след операцията не се наблюдава локален рецидив или метастази на тумора. Като най-важни прогностични фактори са посочени възрастта на пациента, локализацията и стадия на тумора. В някои от публикациите е разгледано лечение на мекотъканните увреди тип „Ръкавична увреда“. Описана е комбинираната техника на Холевич и „Фалатово стебло“ при мекотъканните травми на ръката. Последващата комисуропластика и тенопластика възстановяват върховия и ключовият захват на ръката.

Приноси с приложен характер са разработените алгоритми за използване на PSW чрез PRP, които увеличават процента на успешно излекувани рани и са ефективни начин за намаляване на незарасналите усложнени кожни рани. Такъв принос е и въвеждането на интрамедуларната автофибула като метод за лечение на костни дефекти в следствие на псевдоартроза. Предложената модифицирана техника за приложение на NAF (Non vascularized autofibula) при атонични несраствания и псевдоартроза в комбинация с LCP - плака и костен графт (костни заместители) е лесна за приложение с намалено оперативно време и добри функционални и козметични ефекти.

При еднопротезирането на големи стави кандидатът показва опит с възстановяването на ротаторните структури на раменната става като важна намеса за осигуряване на нейната стабилност при обратно ендопротезиране на рамото и е в пряка връзка с постигането на добри клинични резултати в ранния следоперативен период. Проучен е и

методът на колагеновата матрица приложим при избрани случаи на травма. Техниката е алтернатива на лечението на хрущялни увреждания на други големи стави като при ранно ендопротезиране на колянна става. Методът е лишен от усложнения, не изисква продължителна рехабилитация и позволява на пациентите да се ресоциализират рано.

Научната продукция на д-р Ковачев разпределена в точки по отделните показатели на научно-метричните критерии на МУ – гр. Плевен показва следните стойности:

Група от показатели	Съдържание	Доцент (брой точки)	Точки на д-р Манчо Ковачев, д.м.
А	Показател 1	50 + 30	81.30
В	Показател 4	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	238.99
Д	Сума от показателите от 10 до 12	50	60

Видно е, че кандидатът изпълнява посочените критерии и е спазил изискванията утвърдени от действащата нормативна база.

Като участия в научни форуми кандидатът посочва две постерни сесии и три доклада изнесени в България.

Представена е и информация за участие в един учебен видеофилм и едно ръководство за упражнение на студенти.

III. Учебна натовареност на кандидата.

Според предоставената справка за учебна натовареност като „главен асистент” в катедра „Ортопедия и травматология” за последните три академични години д-р Ковачев има учебна натовареност от общо 1 334.2 часа, упражнения и лекции, на студенти по медицина и рентгенови лаборанти.

IV. Заключение

Като един от участниците в конкурс за заемане на АД „ДОЦЕНТ“ по научна специалност «Ортопедия и травматология», по професионално направление 7.1. Медицина, за нуждите на Клиника по Ортопедия и травматология на УМБАЛ „Г. Странски” ЕАД – Плевен, д-р Манчо Вихров Ковачев е предоставил всички изискуеми според нормативната база

документи. Според изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет– гр. Плевен те са достатъчни за покриването на точковите стойности за заемането на академична длъжност «доцент».

Поради това давам своята положителна оценка на д-р Манчо Вихров Ковачев, д.м за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ по научна специалност „Ортопедия и травматология“ за нуждите на Катедра по ортопедия и травматология, с база Клиника по ортопедия и травматология към УМБАЛ „Г.Странски“ ЕАД, гр. Плевен и препоръчвам на уважаемото жури да гласуват положително.

Гр. София
15.05.2025г

Изготвил рецензията: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**
Проф. Д-р Маргарита Михайлова
Кътева – Врабчева, д.м

REVIEW

By Prof. Dr. Margarita Mihaylova Kuteva–Vrabcheva, PhD
Head of the Clinic of Hand Surgery and Reconstructive Surgery, UMHAT 'Sofiamed' – Sofia
Member of the Scientific Jury in accordance with Order № 637 / 25.02.2025

Concerning: a competition for the academic position of 'Associate Professor' in the field of higher education 7. Healthcare and Sports, professional direction 7.1. Medicine, and scientific specialty 'Orthopedics and Traumatology' at the Department of Orthopedics and Traumatology, for the needs of the Clinic of Orthopedics and Traumatology at UMHAT 'G. Stranski' EAD – Pleven, announced in State Gazette, issue 8 from January 28, 2025. According to the decision of the first meeting of the scientific jury, I was appointed to prepare the review.

Two candidates were admitted to the competition for two positions: Dr. Emil Borisov Simeonov, PhD, and Dr. Mancho Kovachev, PhD.

The competition materials were submitted within the legally established deadline. The documentation is properly organized and compliant with the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Rules of Medical University – Pleven.

I declare that I have no conflict of interest and have found no evidence of plagiarism. This review concerns Dr. Mancho Vikhrov Kovachev, PhD.

I. Biographical Data

At present, Dr. Mancho Kovachev holds the position of 'Senior Assistant' at the Department of Orthopedics and Traumatology, Medical University – Pleven. He acquired his specialty in Orthopedics and Traumatology in 2014. According to the NACID register, he defended a dissertation in 2016 on the topic 'Microsurgery of Peripheral Nerves.' The submitted CV does not specify additional qualification courses or membership in professional organizations.

II. Research Activity

Dr. Kovachev participates in the competition with one monograph under indicator B3 titled “Orthopedic Aspects of Osteoporosis,” and another monograph (not scored under the same indicator) titled “Secondary Prevention of Osteoporotic Fractures.” Under indicators G6, G7, and G8, the candidate presents a book based on his dissertation, 10 articles published in journals indexed in international databases (Scopus and Web of Science), and 12 articles in journals listed in the National Reference List. According to the official report from the Medical Library of MU – Pleven, there are 6 citations in foreign sources and 5 in Bulgarian sources. There is no official report on impact factor values, but the table submitted by the candidate lists two IF journals: Journal of IMAB (IF=0.1) and Orthopedic Reviews (IF=2.1 for the relevant years). Dr. Kovachev’s scientific interests include microsurgery of peripheral nerves, osteoporosis and bone structure, reconstructive surgery, and major joint arthroplasty.

Table 1: Breakdown of Publications

Type of Publication	First Author	Co-author
Refereed and Indexed Journals	2	8
Non-refereed Journals	3	9

Out of the 27 submitted titles, published in 11 periodicals, 6 are indexed in Scopus and/or Web of Science. There are 11 citations (6 in foreign and 5 in Bulgarian sources). The materials include 2 monographs, 1 book based on the dissertation topic, 1 manual, and 1 educational video. The candidate participated in 2 research projects and 5 scientific forums.

Table 2: Summary of Scientometric Indicators

Group of Indicators	Content	Required Points (Associate Professor)	Points by Dr. Mancho Kovachev, PhD
A	Indicator 1	50 + 30	81.30
B	Indicator 4	100	100
C	Sum of indicators 5 to	200	238.99

	9		
D	Sum of indicators 10 to 12	50	60

The reviewed monograph under indicator B3 covers osteoporosis and its leading symptom—bone fractures. It presents the orthopedic aspects of the disease and the role of orthopedic surgery. The surgical methods for addressing osteoporosis are highlighted as an essential part of a comprehensive orthopedic approach. Key issues regarding the nature, main directions, and methods of prevention and treatment of the disease are clarified.

Among the candidate's contributions is participation in the largest epidemiological study in Bulgaria to date on the prevalence of low bone mineral density (BMD), conducted via DXA scanning of axial sites in 12,478 subjects. The overall prevalence of low BMD in the lumbar spine is 65.2%, and in the femoral neck, 64.8%. The overall prevalence of osteoporosis is 27.7% in the lumbar spine and 12.6% in the femoral neck - lower than previous Bulgarian studies.

The second monograph, scored under indicator G5, also addresses orthopedic aspects of osteoporosis. It spans 100 pages, including content and reviews, and emphasizes prevention and comprehensive patient care. The author notes the need for specialized services to monitor patients with such conditions.

Significant contributions include the use of DXA in defining osteoporosis and optimizing surgical options, enhancing the quality of joint arthroplasty. In reconstructive surgery, cases of traumatic and tumor-related bone defects are described. These range from bridging diaphyseal defects with implants to tumor resections using custom endoprotheses. A rare case of fibrosarcoma of the distal femur in a 45-year-old patient is described, with complete tumor removal and replacement using a tumor prosthesis. At 3-month follow-up, no recurrence or metastasis was noted. Soft tissue reconstruction includes “degloving” injuries, use of the Holeyich and “Falatov stem” technique, and commissuroplasty with tenoplasty to restore hand function. The candidate has developed algorithms using PRP for skin wounds, and techniques such as intramedullary non-

vascularized autograft fibula for treating bone defects and pseudoarthrosis. His modified technique using NAF with LCP plate and bone graft is simple, shortens surgery time, and yields good functional and cosmetic results. In joint arthroplasty, he shows experience with restoring rotator cuff function during reverse shoulder replacement—critical for stability and early outcomes. He has also studied the use of collagen matrix in early knee arthroplasty for cartilage repair, as a complication-free alternative that does not require prolonged rehabilitation and enables early patient resocialization.

III.

Teaching

Workload

According to the official report, Dr. Kovachev's total academic workload as a Senior Assistant in the Department of Orthopedics and Traumatology over the past three academic years amounts to 1,334.2 hours, including lectures and practical classes for medical and radiology students.

IV.

Conclusion

As a candidate in the competition for the academic position of “Associate Professor” in the scientific specialty “Orthopedics and Traumatology,” professional field 7.1 Medicine, for the needs of the Department of Orthopedics and Traumatology at UMHAT “G. Stranski” – Pleven, Dr. Mancho Vikhrov Kovachev has submitted all the required documents in accordance with the applicable legal and institutional regulations. In accordance with the Law on the Development of Academic Staff and the internal rules of Medical University – Pleven, the documentation meets the point thresholds for the position. Therefore, I give my positive evaluation of Dr. Mancho Vikhrov Kovachev, PhD for appointment to the academic position of “Associate Professor” in Orthopedics and Traumatology at the Department of Orthopedics and Traumatology, based at the Clinic of Orthopedics and Traumatology, UMHAT “G. Stranski” EAD – Pleven, and recommend that the esteemed jury vote in favor.

Sofia,

15.05.2025

На основание чл. 59 от ЗЗЛД

Prof. Dr. Margarita Mihaylova
Kuteva–Vrabcheva, PhD